

Anbefalinger til den kommende folkesundhedslov

Hovedpointer

1. **Ambitiøse, målbare og relevante mål** skal danne rammen for folkesundhedsarbejdet. Staten skal forpligte sig til at sætte ambitiøse mål for folkesundheden, og kommunerne skal have hjemmel, kompetencer og incitamenter til at føre an i forebyggelsesarbejdet baseret på relevante lokale forhold og kommunens demografiske sammensætning.
2. **En folkesundhedslov skal forpligte på tværs af sektorer og politikområder** og sikre sammenhæng mellem nationalt, regionalt og kommunalt niveau.
3. **Langsigtet finansiering og politisk tålmodighed** er nødvendig for at høste gevinsterne på folkesundheden.
4. **Staten skal gå forrest i at sikre, at lovgivningens rammer mindsker ulighed i sundhed** og giver regioner og kommuner de bedste muligheder for at handle. Målet er størst mulig lighed i gode leveår for alle borgere i Danmark.
5. **Data, tværvidenskabelig evidens og løbende evaluering** skal integreres i lovgivningen, ligesom kommuner og andre myndigheder skal have adgang til relevante folkesundhedsdata, der kan understøtte prioritering og målretning af indsatser, og så udviklingen i folkesundheden kan følges.
6. **Et bredt sammensat ekspertudvalg** kan bidrage med forslag til konkrete og langsigtede mål, der sætter retning for statens, regionernes og kommunernes arbejde med folkesundheden i Danmark.

ANBEFALING 1:

Folkesundhedsloven skal være en rammeloavgivning med tydeligt formål og fleksibel, lokal implementering

- Folkesundhedsloven skal have et tydeligt formål: At styrke folkesundheden i Danmark. Det kræver bl.a., at folkesundhed anerkendes som et fælles samfundsanliggende, der forpligter både stat, regioner og kommuner.
- Lovgivningen bør opstille et sæt ambitiøse, nationale mål om eksempelvis at hæve middellevetiden og skabe mere lighed i gode leveår.
- Lovens rammer skal muliggøre et stort lokalt handlerum, så der kan handles og innoveres hurtigt og målrettet, der hvor sundhedsudfordringerne opstår.
- Folketinget skal fastsætte nogle bærende principper, så der opstår ensartet kvalitet og retning blandt kommunerne i hele landet. Eksempelvis fokus på strukturel forebyggelse, differentierede indsatser og fremme af lighed i sundhed.
- Lovgivning skal stille krav til dataindsamling og monitorering, så stat, regioner og kommuner kan følge udviklingen i folkesundheden og målrette indsatser på forskellige niveauer.

ANBEFALING 2:

Folkesundhedsloven skal forpligte på tværs af niveauer og sektorer

- Folketinget skal sende et klart signal om, at en stærk folkesundhed er et fælles, offentligt ansvar, som forpligter både stat, regioner og kommuner.
- Kommunerne spiller en bærende rolle i at formulere og implementere forebyggelsesplaner på tværs af forvaltninger og politiske udvalg, men det er afgørende, at region og stat understøtter arbejdet og iværksætter tiltag inden for deres respektive ansvarsområder.
- Den tværgående forpligtelse med civilsamfundet kræver aktivt medansvar og nye måder at samarbejde på.

ANBEFALING 3:

Der skal følge økonomi med til at opnå målet om en bedre folkesundhed

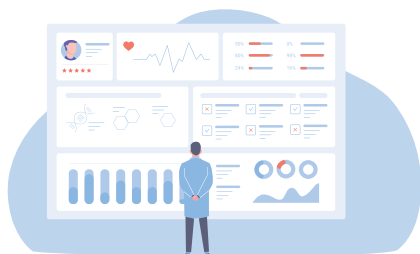
- Kommuner, regioner og almen praksis skal have bedre muligheder for investering i sundhedsfremme og forebyggelse på tværs af sektorer og fagområder. Eksempelvis gennem fleksible puljemodeller eller midlertidige investeringsrum, hvor gevinsten kan høstes på længere sigt.
- De økonomiske styringsmæssige rammer skal i højere grad understøtte investeringer i forebyggelse, som halter langt efter investeringer i behandling.
- Der skal udvikles nye incitamentsmodeller, der belønner forebyggelse. Eksempelvis gennem mekanismer, der anerkender og kompenserer forebyggende indsats i én sektor, som skaber effekt i en anden.

ANBEFALING 4:

Rammerne for lovgivningen skal mindske ulighed i sundhed

- Folketinget skal gå forrest og sikre, at både indhold og rammer i folkesundhedsloven skaber de bedste forudsætninger for at mindske ulighed i sundhed og trivsel. Flere af deltagerne anbefaler, at loven forankres i et overordnet mål, eksempelvis at Danmark skal være det land med størst lighed i gode leveår.
- For at kommunerne effektivt kan identificere og prioritere, skal loven forpligte til, at der arbejdes systematisk med at få sundhedsfremme og forebyggelse ud til borgere med de største behov.

ANBEFALING 5:

Viden, data og ansvarlig opfølgning – et stærkt fundament for folkesundheden

- Den kommende folkesundhedslov bør styrke koblingen mellem de statslige forskningsmiljøer, Sundhedsstyrelsen og kommunerne med henblik på at sikre, at samarbejdet om at løfte folkesundheden i Danmark tager afsæt i eksisterende viden og veldokumenteret forskning. Det sikrer, at folkesundhedsarbejdet bygger videre på det, vi ved virker. Samtidig skal lovgivningen være fleksibel nok til, at der i fremtiden kan handles på endnu ukendte udfordringer.
- Loven bør forpligte kommuner og andre myndigheder til at monitorere indsatser med hovedfokus på udviklingen i befolkningens sundhed og trivsel. Systematisk brug af lokale data skal sikre, at indsatser målrettes der, hvor behovet er størst.

ANBEFALING 6:

Nedsæt ekspertudvalg, der kan bidrage med forslag til konkrete mål for folkesundheden i Danmark

- Det foreslås, at Regeringen nedsætter et ekspertudvalg bestående af Danmarks førende eksperter indenfor temaer, der har en indvirkning på folkesundheden. Ekspertudvalgets hovedopgave er at identificere og udvælge de mest presserende folkesundhedsproblematikker og opstille konkrete, nationale mål for folkesundheden, der kan danne afsæt for staten, regionerne og kommunernes arbejde.
- Sammensætningen af ekspertudvalget skal afspejle ambitionen om sundhed på tværs. Derfor skal sammensætningen tænkes bredere og også inddrage fageksperter fra andre arenaer end blot sundhedsområdet for at sikre, at folkesundhedsrådene bliver bredt forankret på tværs af forvaltningsområder.
- Ekspertudvalget skal bidrage til at sikre, at folkesundhedsarbejdet tager udgangspunkt i faglighed og ekspertviden ved at bidrage med den nyeste viden om strukturel forebyggelse og sundhedsfremme. Udvalget skal desuden pege på de væsentlige og politiske beslutninger, hvor staten bør gå forrest.